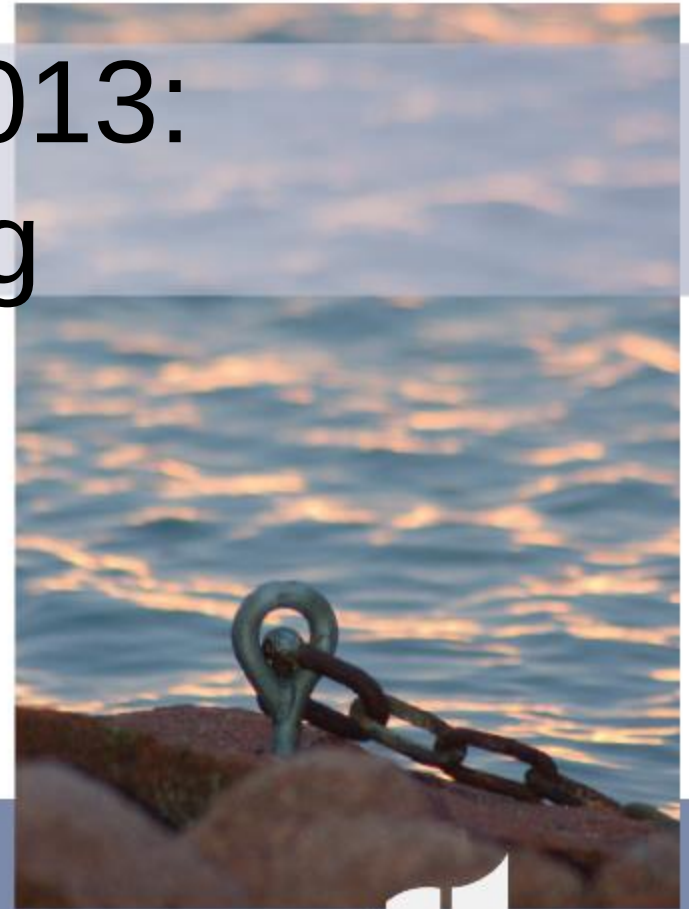

Utbildningsstudien 2013: resultatredovisning

ÅLANDS
STATISTIK
OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Allmänt om studien

- På uppdrag av LR (hösten 2012)
- Baserar sig på samma metod som ESF-finansierade projektet "Utveckling av system för kontinuerlig kartläggning av utbildningsbehovet inom landskapet Åland" (Det framtida behovet av utbildning på Åland, ÅSUB Rapport 2006:2)
- Fungerar som stöd för dimensioneringsbeslut

Rapportupplägg

- Sammanfattning och slutsatser
- Åläningarnas utbildning och utvecklingen av sysselsättningen under 2000-talet
- Uppföljning av 2005 års utbildningskartläggning
- Framtidsscenarierna och analysmodellen
- Resultat för den åländska ekonomins makrovariabler
- Efterfrågan på arbetskraft efter utbildningsnivå, -område, yrke respektive bransch
- Slutsatser och avslutande kommentarer

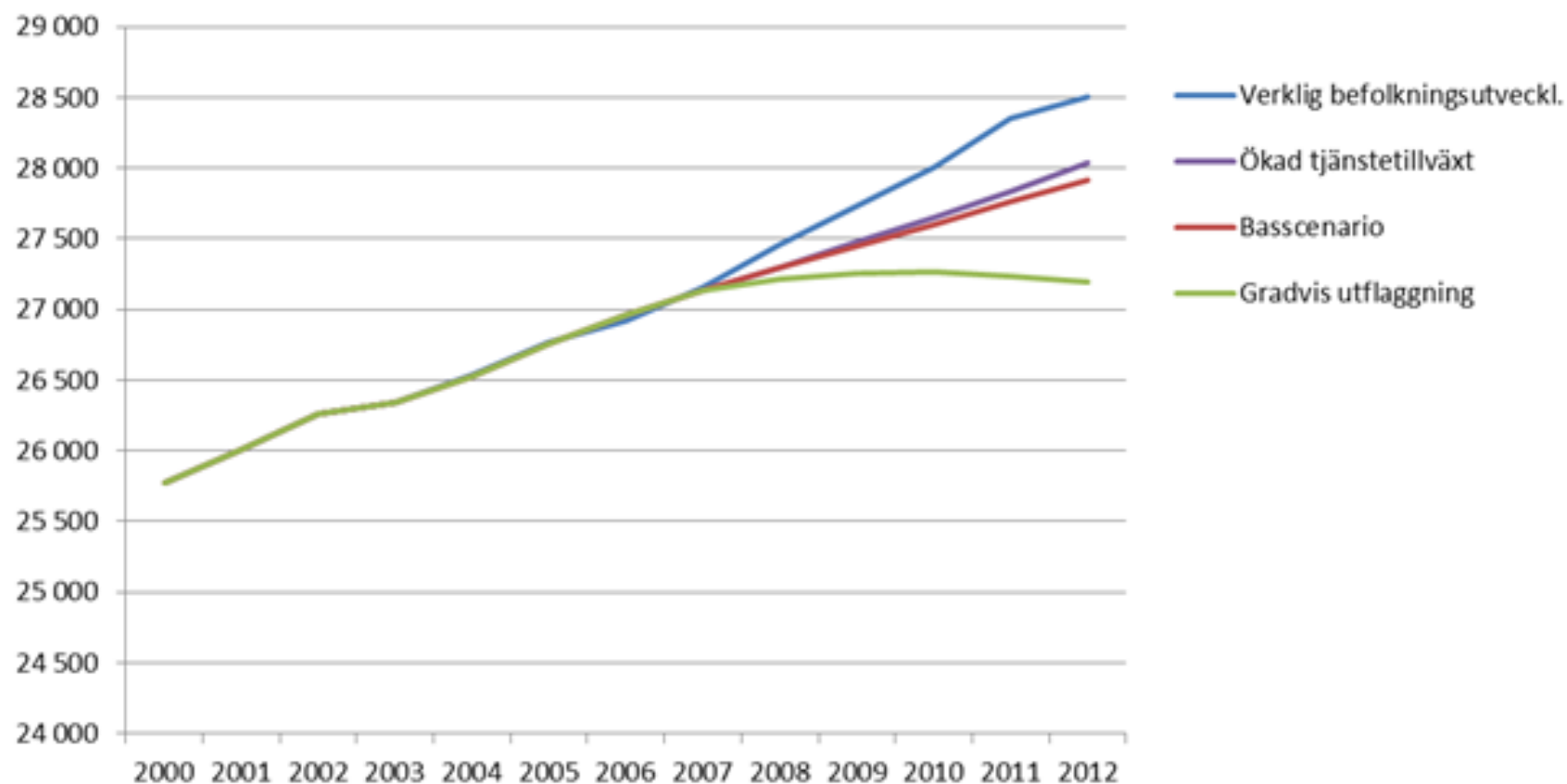
Utvecklingen sedan år 2000

- Fortsatt låg arbetslöshet totalt, men högre bland ungdomar
- Ökning av offentliga sektorns sysselsättning
- Tillbakagång av sjötransportens sysselsättning (utflaggningar)
- Fortsatt könssuppleterad arbetsmarknad
- Efterfrågan på manuellt arbete minskar, service- och kontorsarbete ökar
- Arbetsmarknadens rörlighet, olika mått
- Försörjningskvoten har börjat stiga, ökade pensionsavgångar

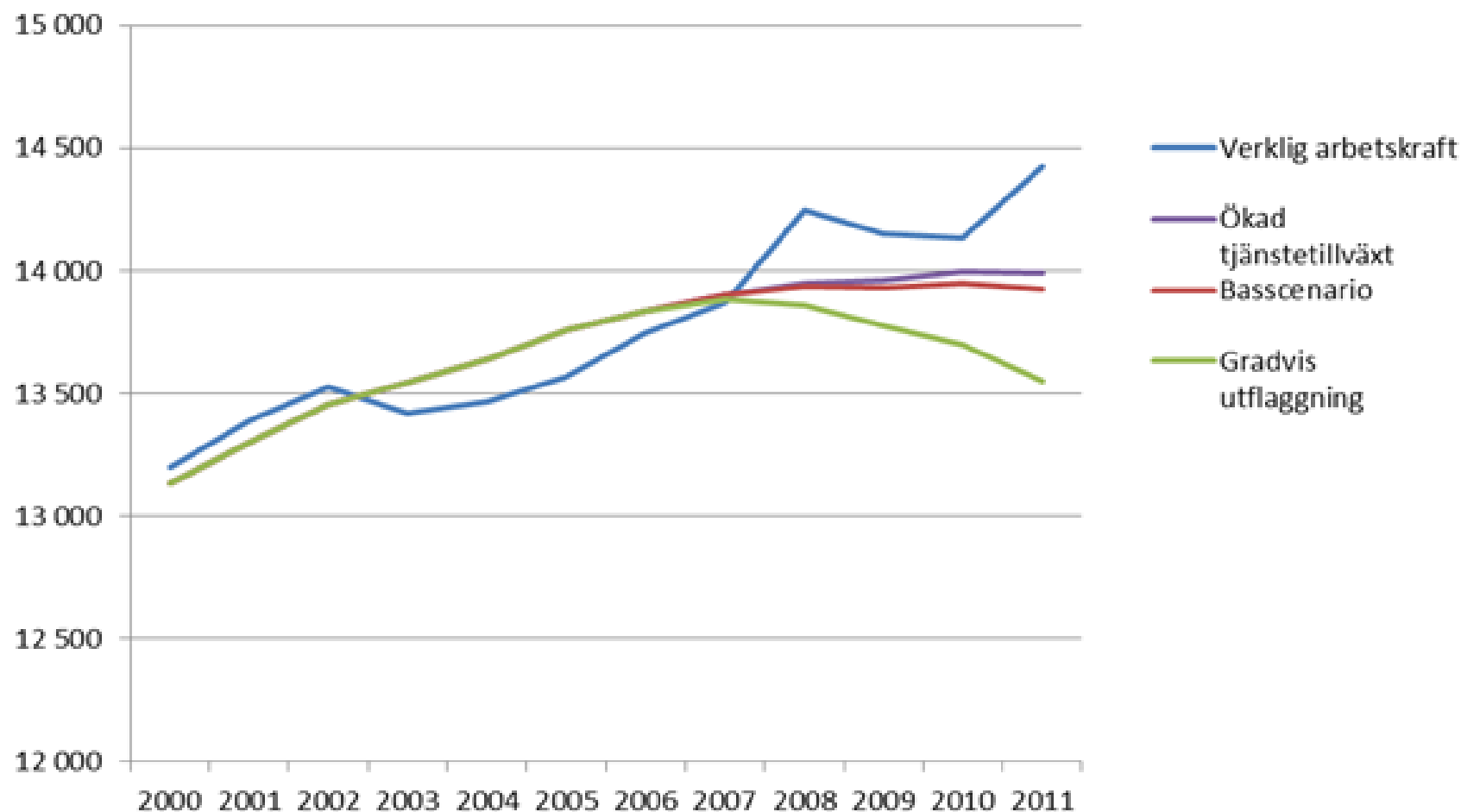
Uppföljningen av 2005-års studie

- Inget av scenarierna besannades fullt ut
- BNP-utvecklingen avvek från sysselsättning och befolkningsutveckling (utflaggningar)
- Verkliga befolknings-
arbetskraftsutvecklingen snabbare än i
samtliga scenarier
- Servicebranscherna växte snabbt

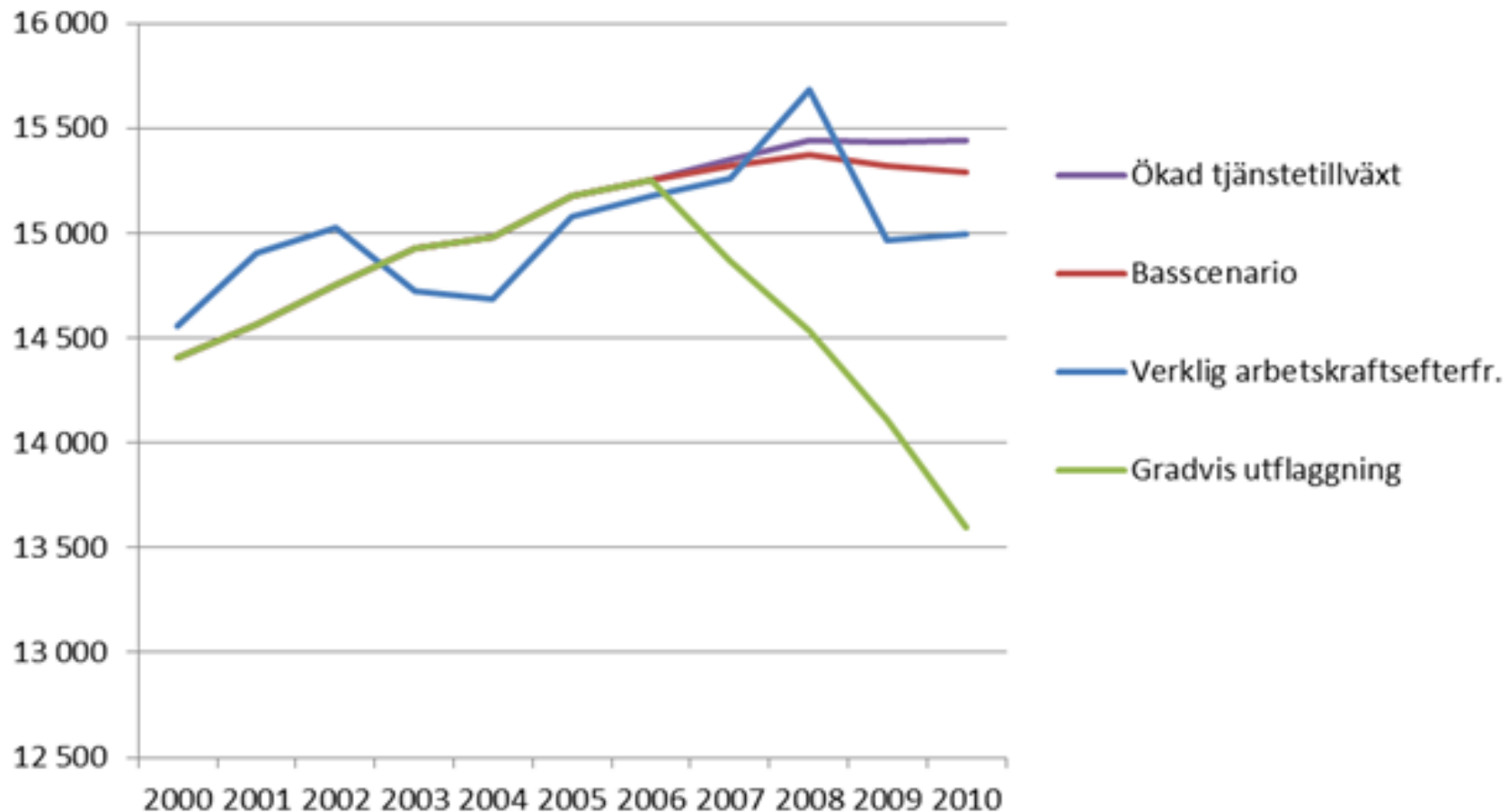
Befolkningsutvecklingen under 2000-talet

Arbetskraftens utveckling

Arbetskraftsefterfrågans utveckling

Modellarbetet sedan 2006

- Nytt basår 2010
- En ny befolkningsmodul: behandling av befolkningsförändringar på 1-årskohorters noggrannhet
- In- och utflyttningens påverkan på utbud av kompetens noggrannare beaktad
- Deltagande på arbetsmarknaden noggrannare beskrivet
- Åldrandets inverkan på privat konsumtion inbakad
- Åldrandets påverkan på offentliga sektorns konsumtion beaktad (såsom hos VATT)
- Sjöfarten uppdelad i två delbranscher: passagerar- och fraktsjöfart
- Tonnageskattens påverkan på företagsskatter beaktad
- Efterfrågan och utbud på arbetskraft per **bransch**, **utb.nivå**, utb.område, yrke och kön

Utbildningsstudiens scenarier

- Basscenariot – ”normal utveckling utan större förändring, antaganden om vissa kommande policyändringar har arbetats in: svaveldirektiv, lägre jordbruksstöd, tonnagebeskattning, åldrande befolkning
- Scenario för snabbare tillväxt ”Tillväxt”
- Scenario för långsammare tillväxt ”Avmattning”

Basscenariot

- Offentliga finanserna ansträngda:
 - Långsam tillväxt av ls-andelar till kommunerna
 - Statliga överföringar växer långsamt
 - Underskott i offentliga sektorns finanser
 - Stigande kommunalbeskattning
- Yrkesstruktur: efterfrågan på specialistkunskaper växer något i arbetslivet
- Privata konsumtionen ändrar riktning mot högre andel hälsotjänster, allt annat minskar i andel (jämfört med basår 2010)

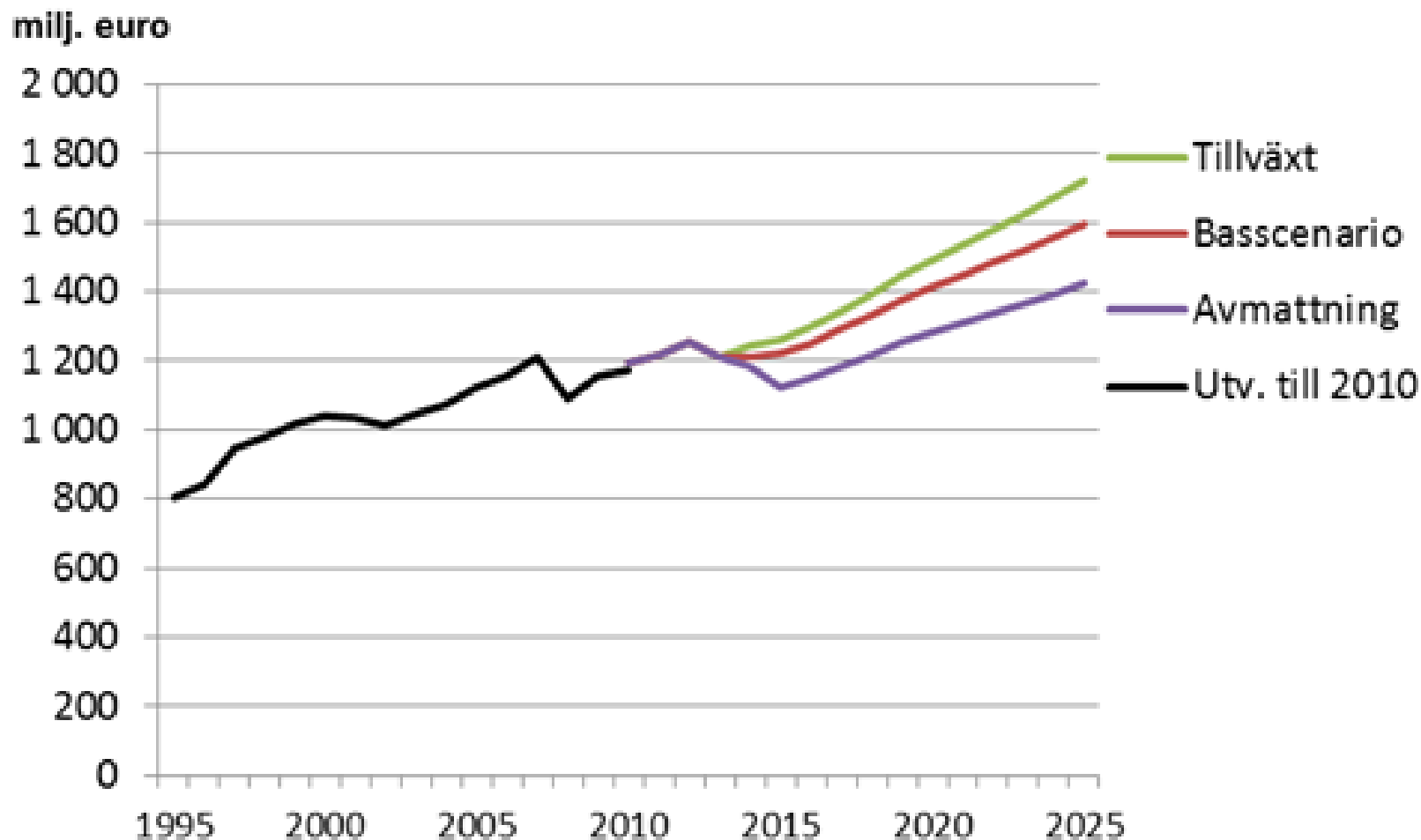
Tillväxt vs basscenario

- Produktivitetsutvecklingen aningen snabbare (+0.35 % per år i varje bransch)
- Högre inflyttning
- Genomsnittlig arbetslivskarriär förlängs med ca 1 år 2014-2025
- Högre efterfrågan på specialistkunskaper, lägre efterfrågan på arbetskraft utan examen
- Turismefterfrågan växer snabbare
- Exportefterfrågan lite högre
- Samma bränslekostnader för sjöfart som i basscenario

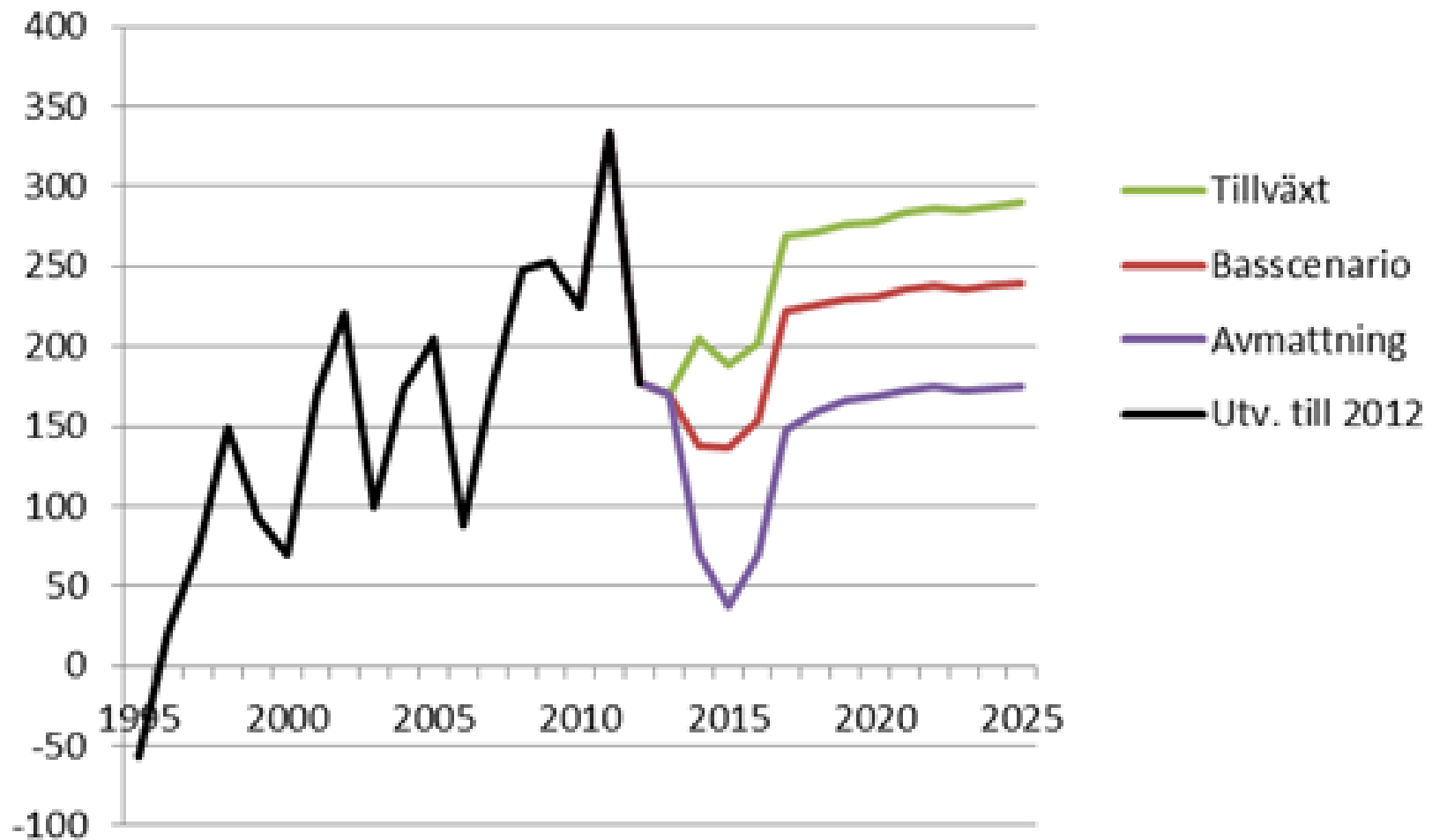
Avmattnings- vs basscenario

- Produktivitetsutvecklingen aningen långsammare (-0,25% i varje bransch)
- Lägre inflyttning
- Samma längd på arbetslivskarriären
- Lägre efterfrågan på specialistkunskaper
- Turismefterfrågan växer långsammare
- Exportefterfrågan lite lägre
- Sjöfartens bränslekostnader ca 25% högre än i basscenariot

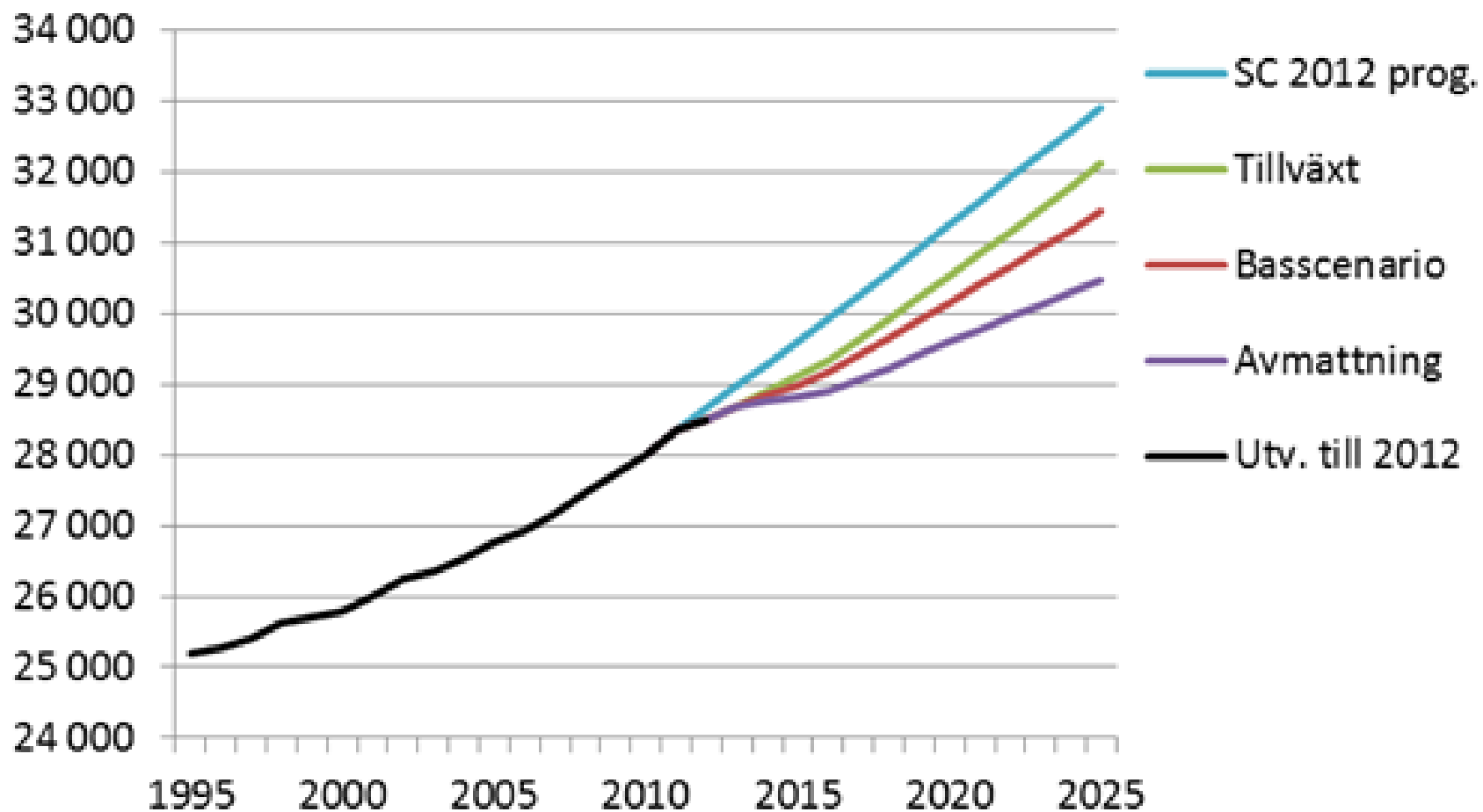
BNP-utveckling

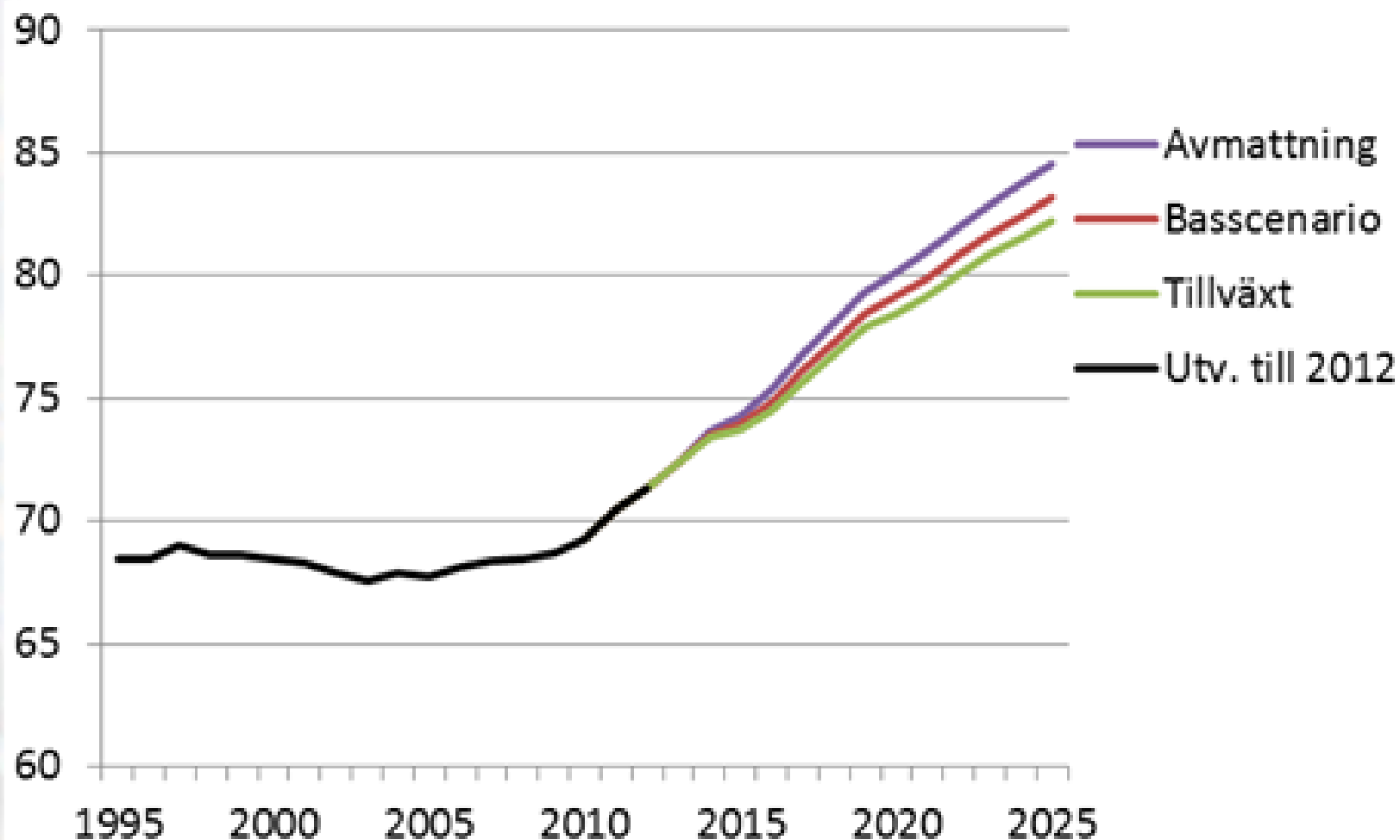
Nettoinflyttning

Befolkning

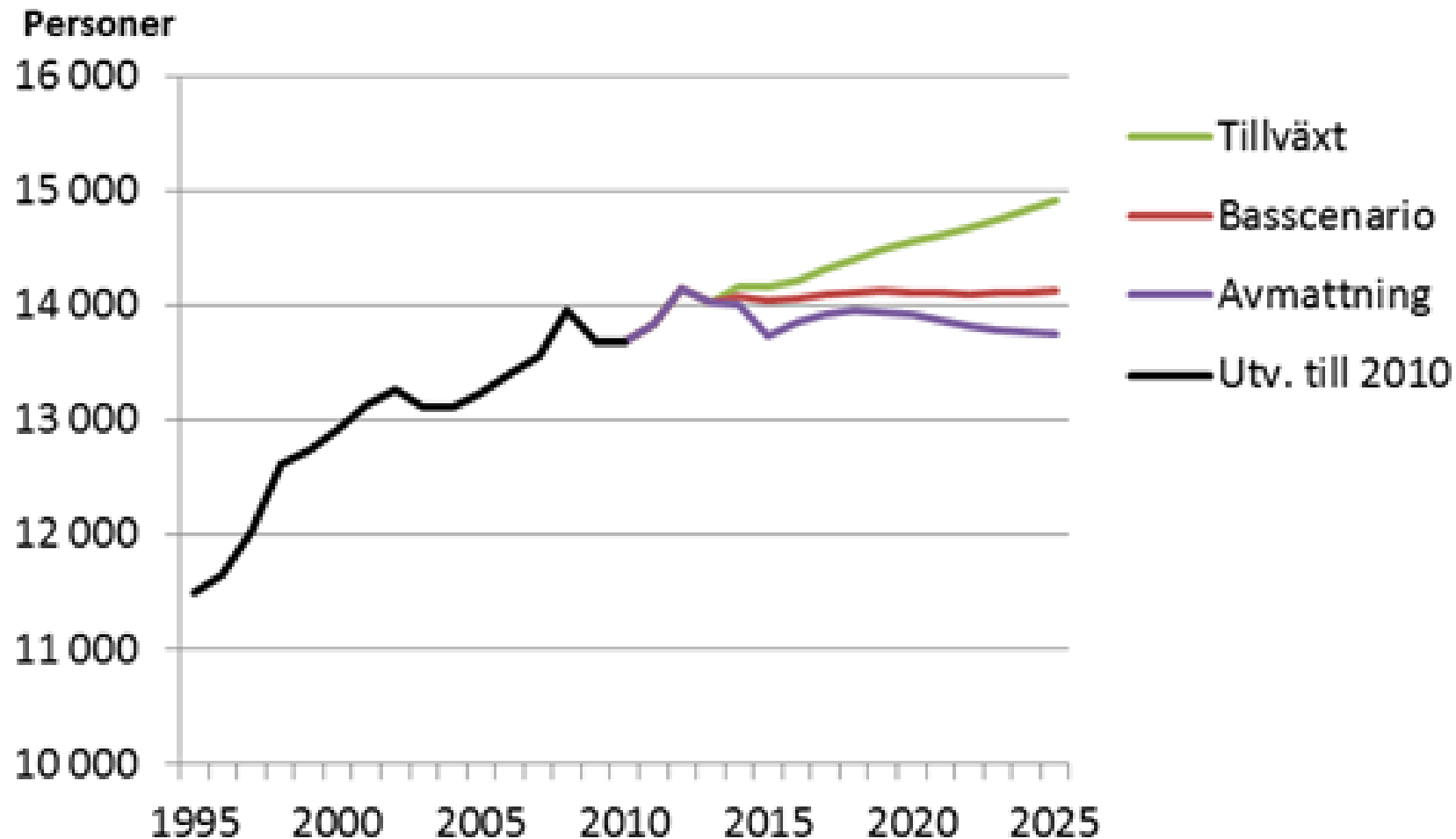

Försörjningskvot, % (20-64)

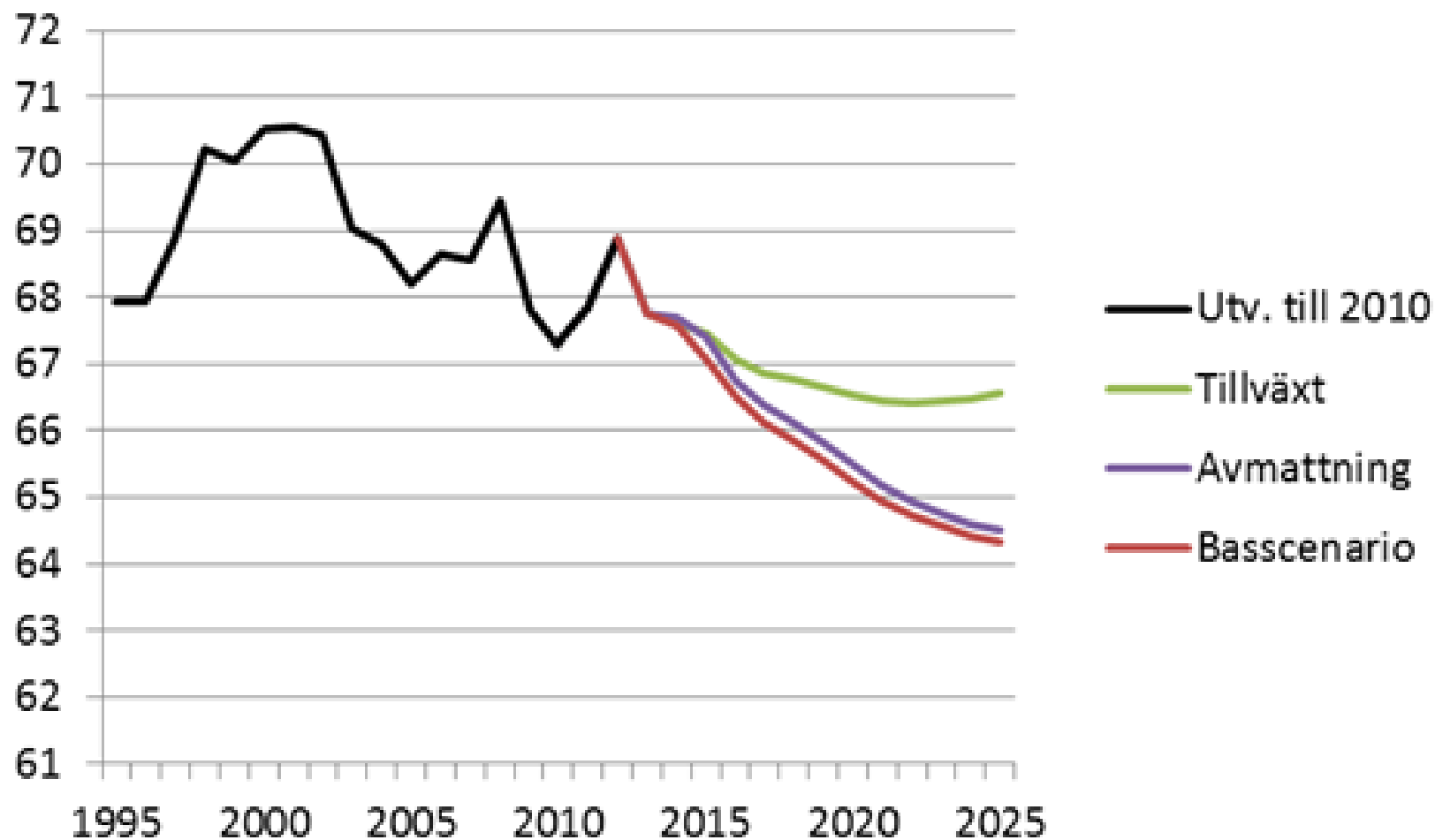

Sysselsättning

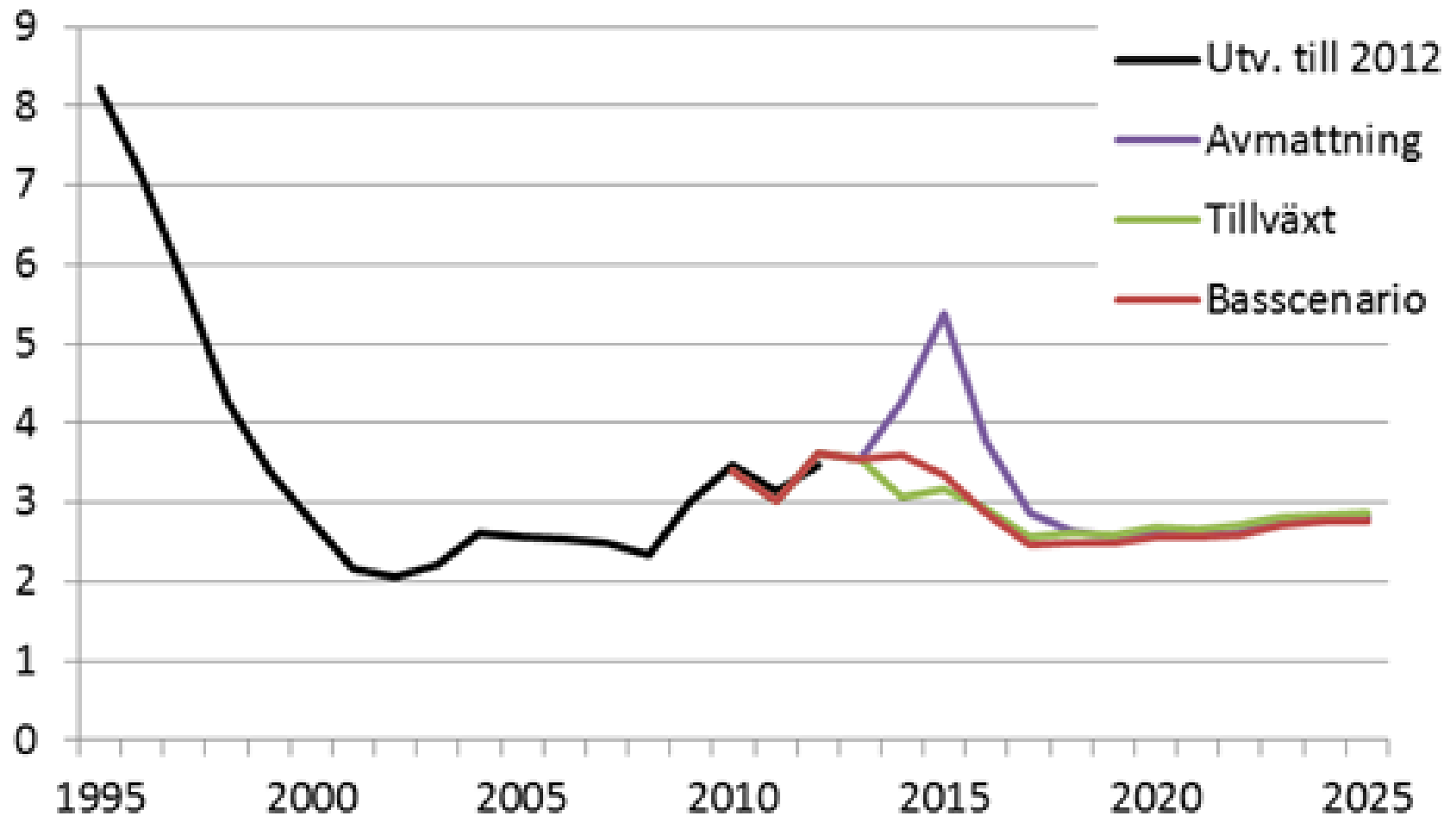
på Åland bosatta

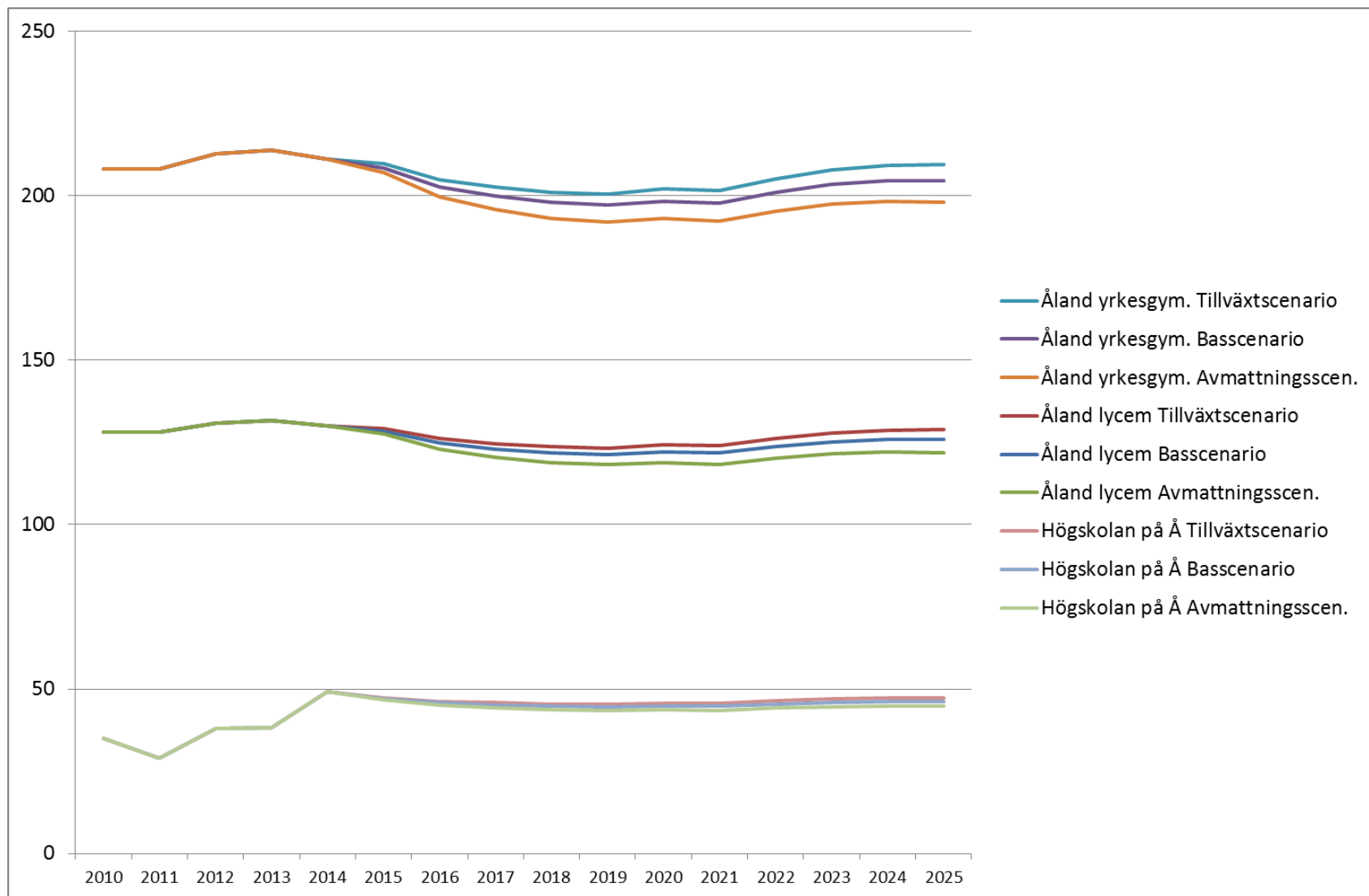
Deltagandegrad 15-74 år

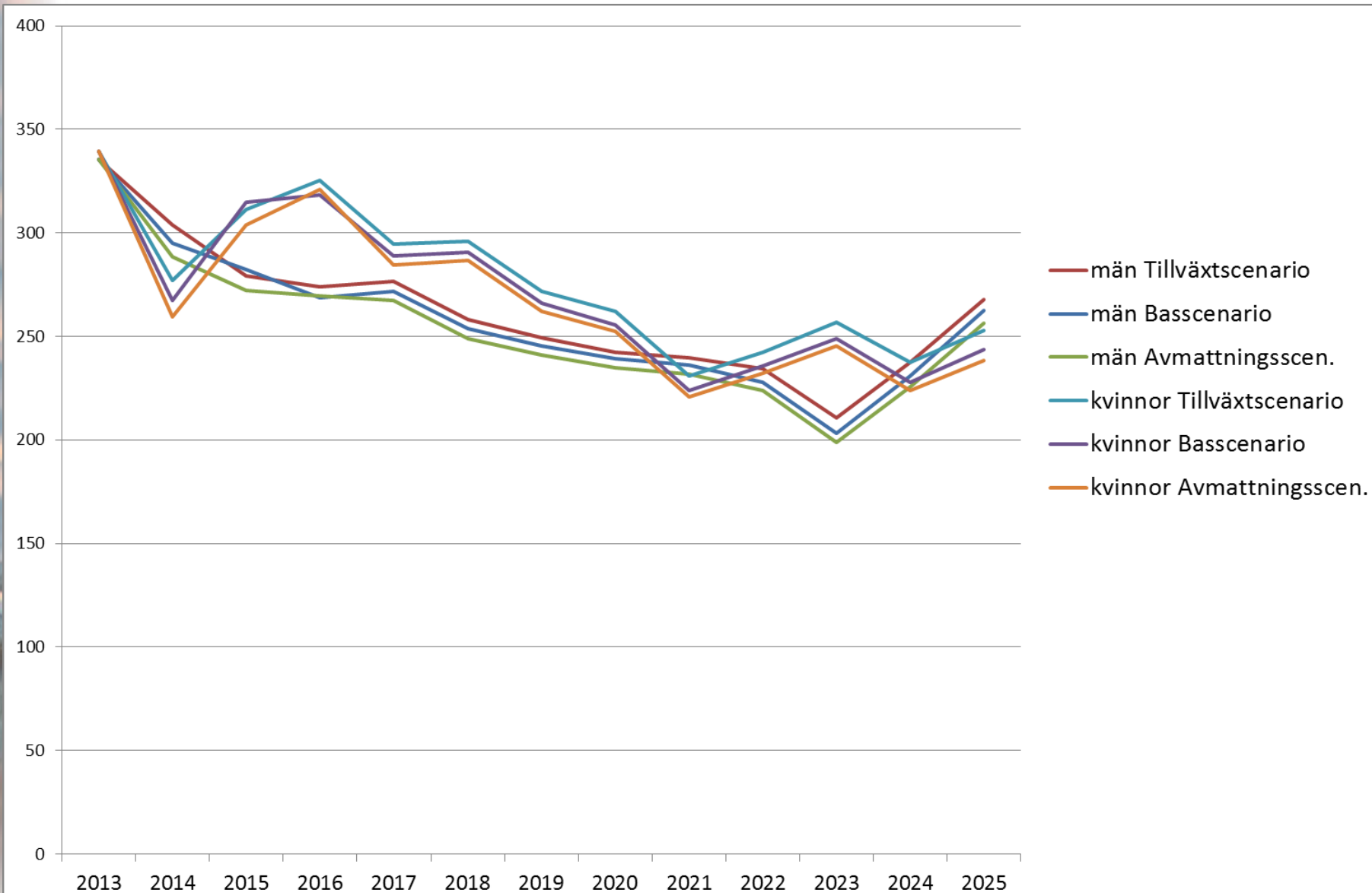
Arbetslöshetsgrad

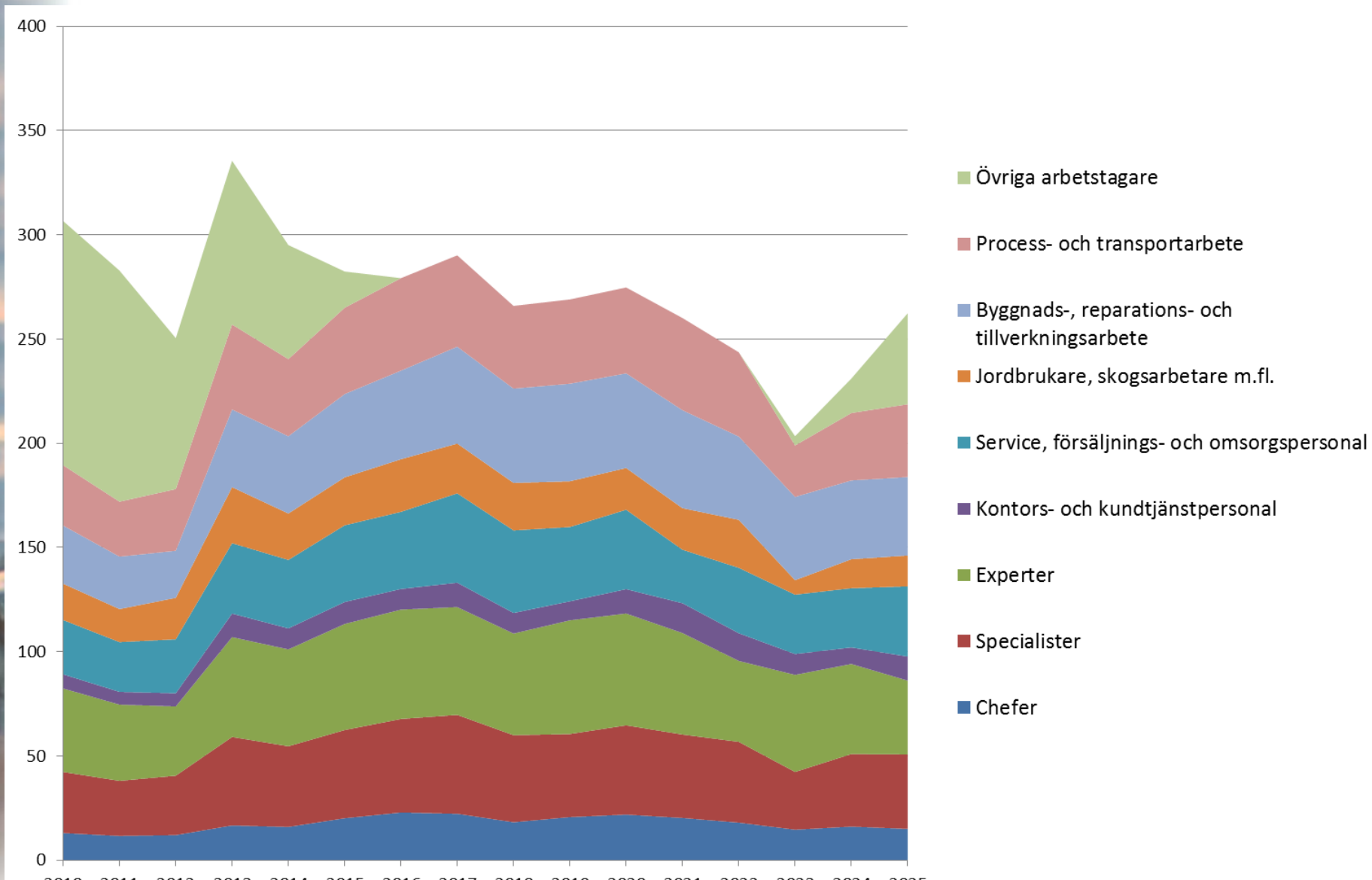
Antalet utexaminerade

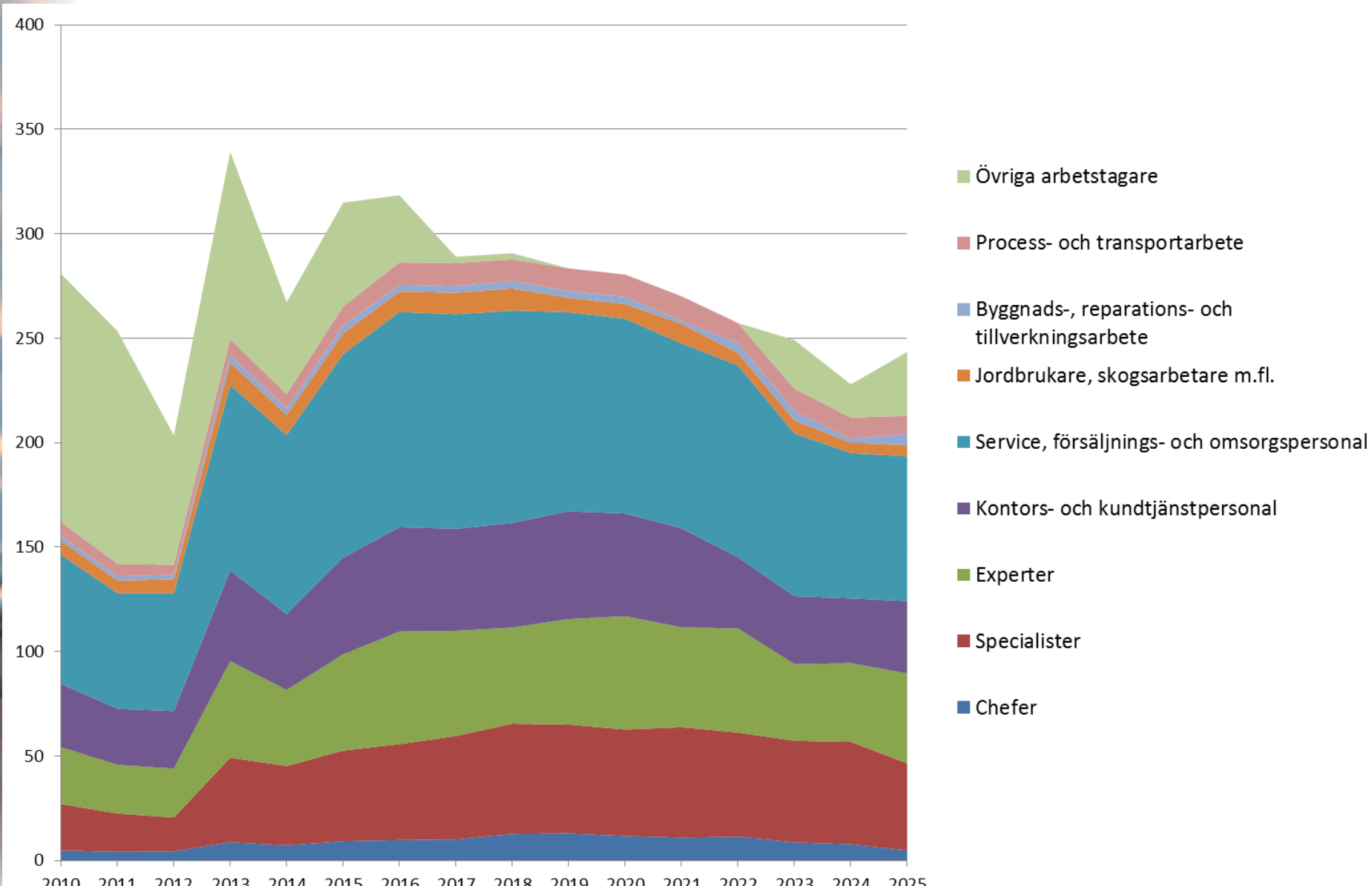
Avgångar från arbetsmarknaden

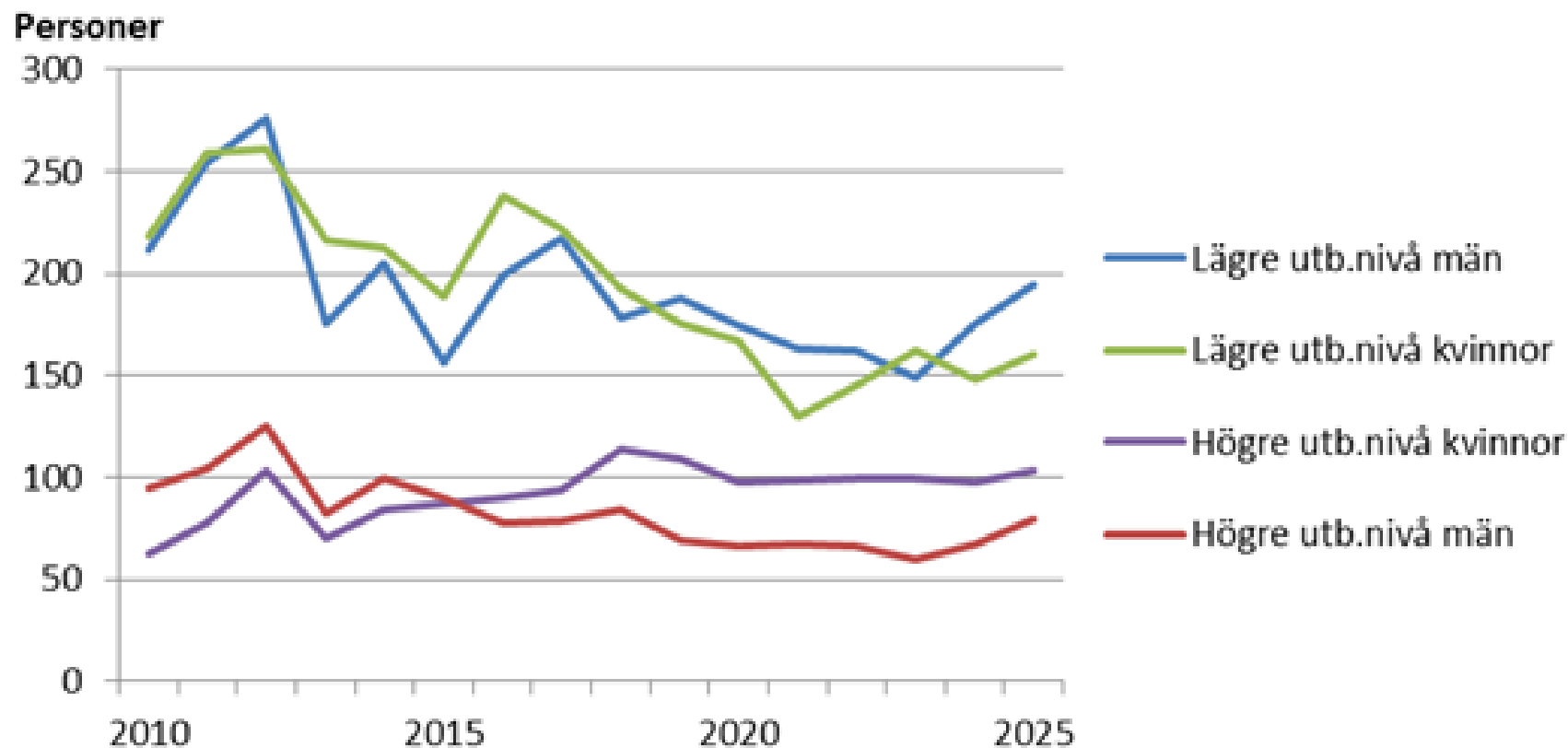
Avgångar per yrke -basscenario män

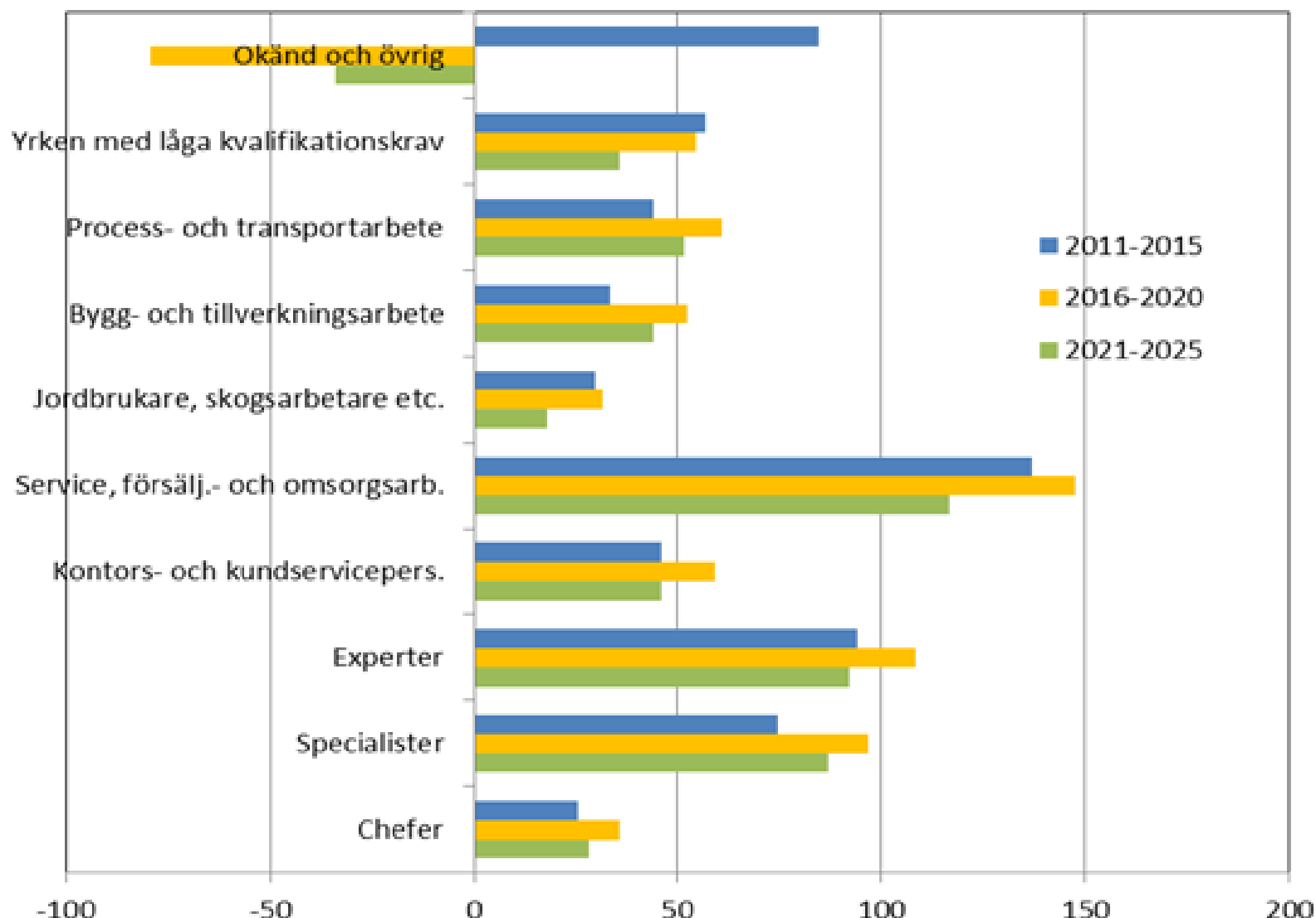
Avgångar per yrkesgrupp -basscenario kvinnor

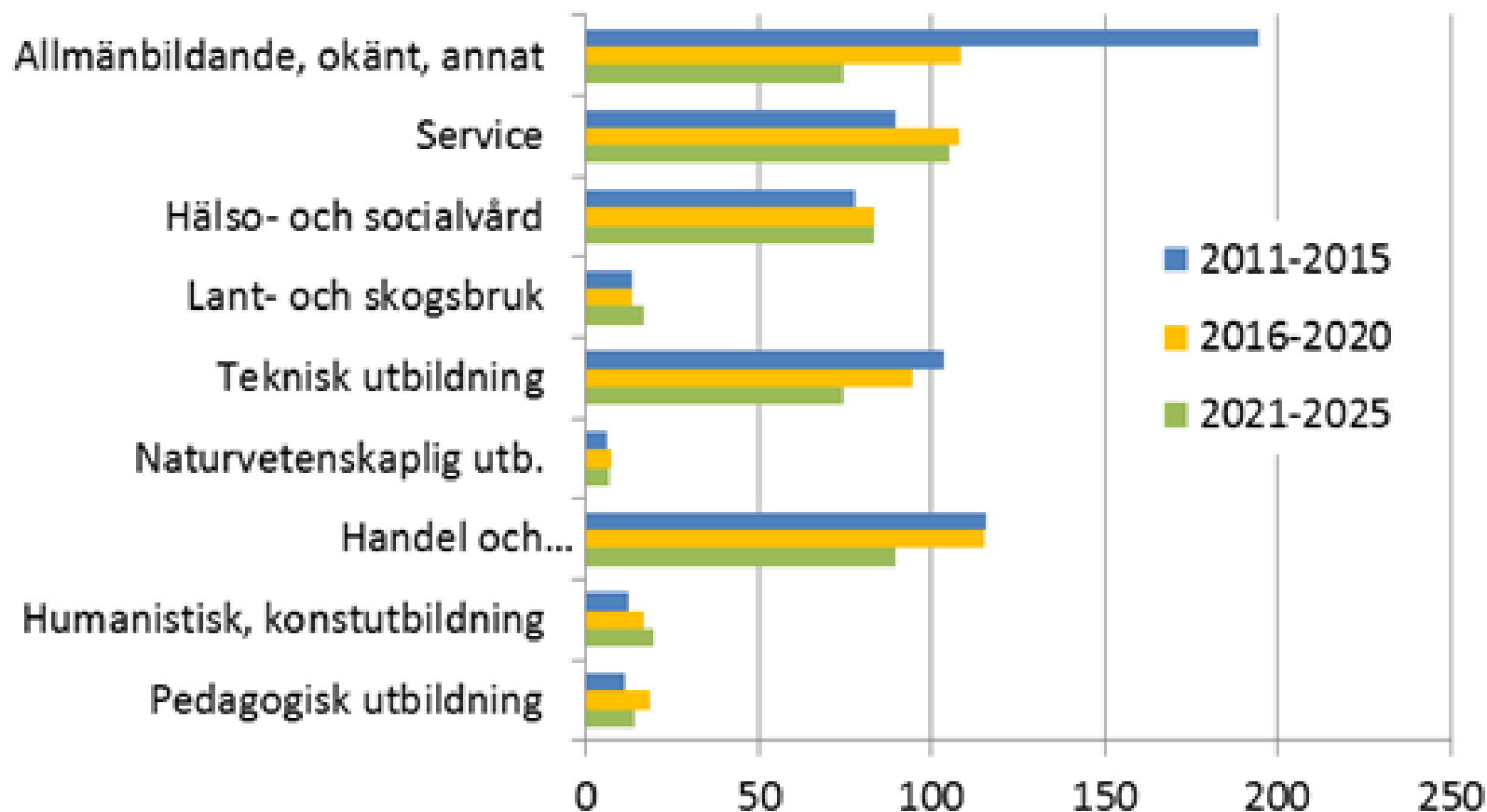
Rekryteringsbehov per kön basscenario

Rekryteringsbehov per yrke basscenario, årliga genomsnitt

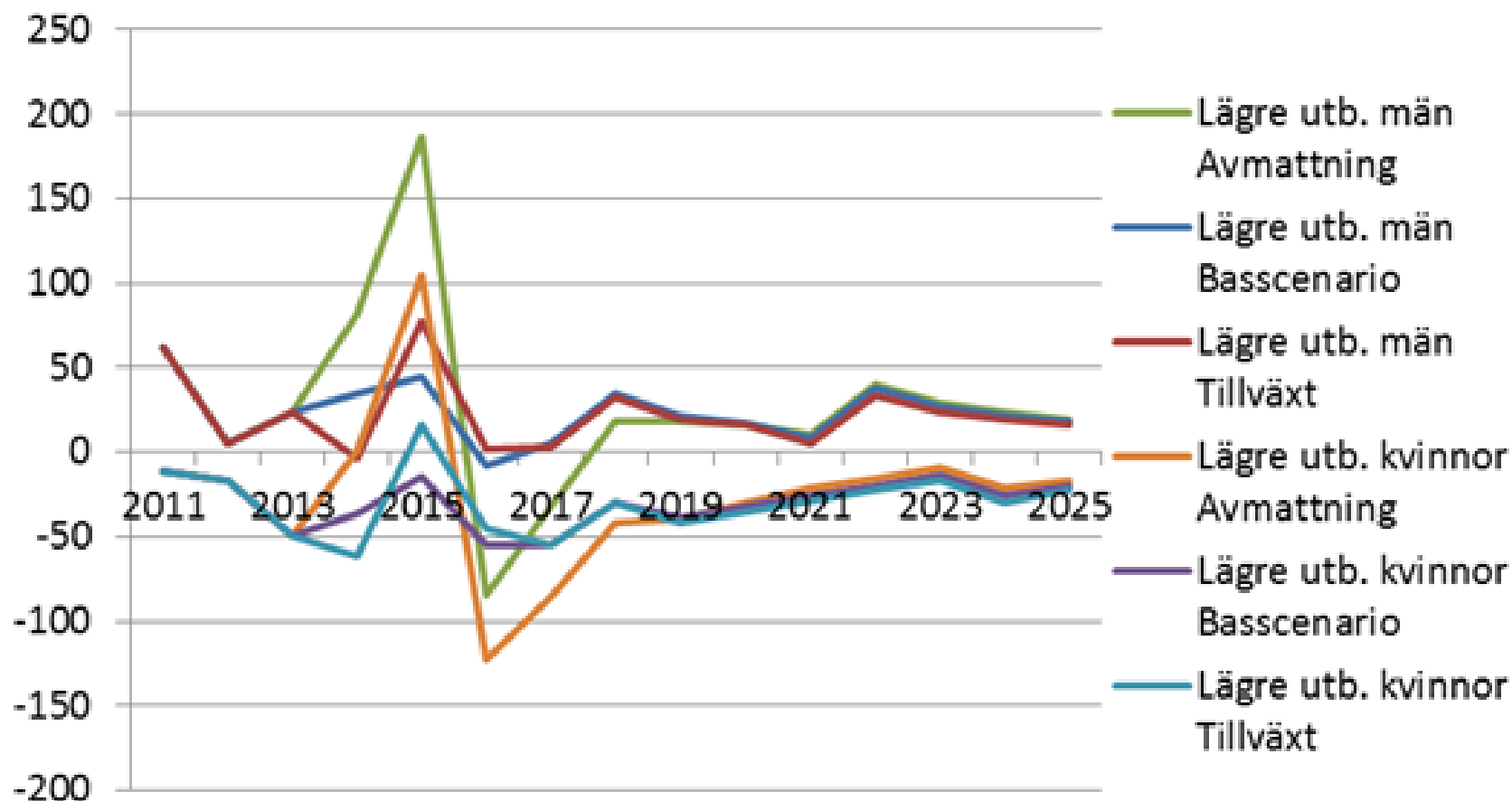
Rekryteringsbehov enligt utbildningsområde, basscenario

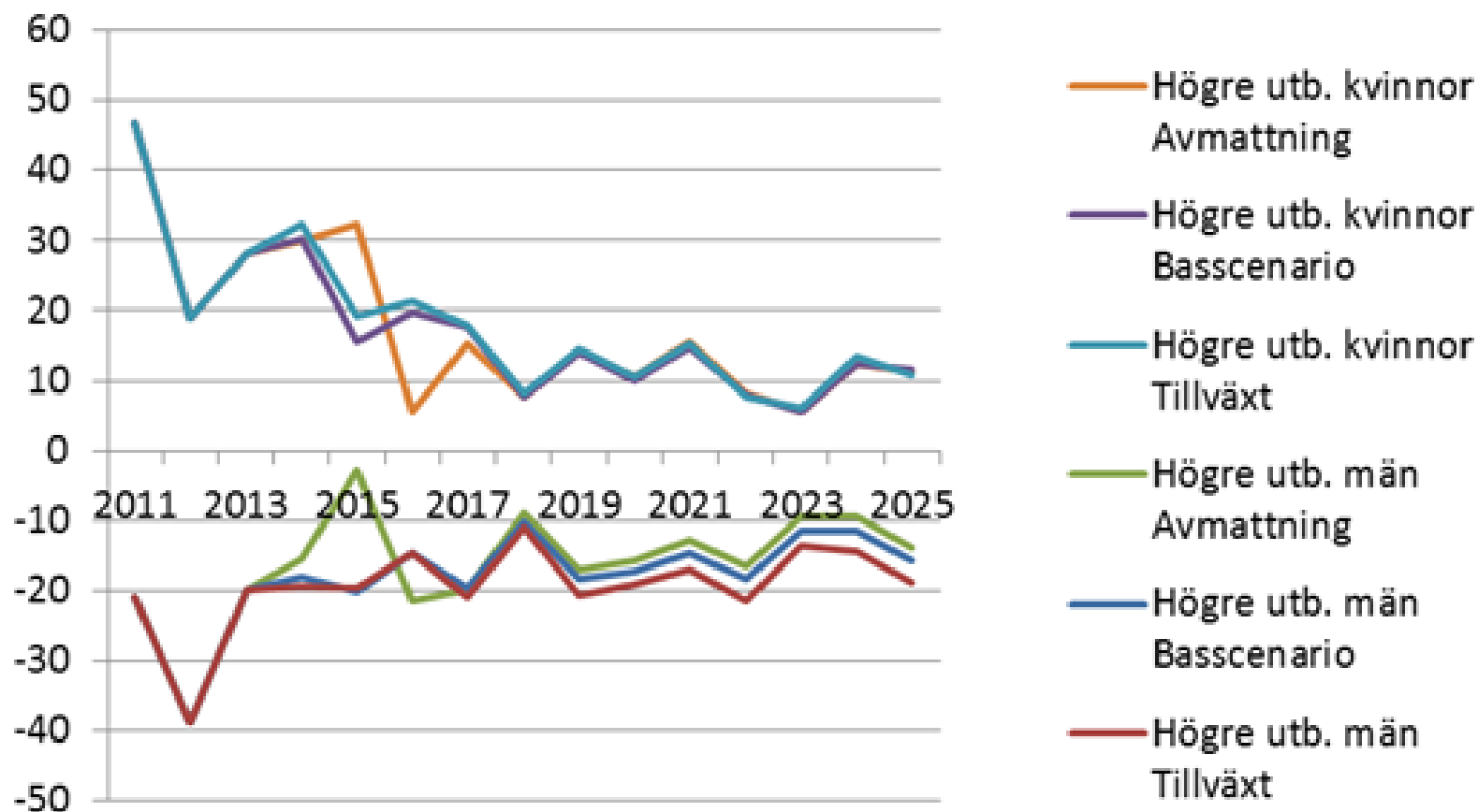
Andelen inom Åland utexaminerade av rekryteringsbehovet efter scenario och utbildningsområde, procent

		År		
		2011-2015	2016-2020	2021-2025
Humanistisk, konstutbildning	Basscenario	68,5	48,1	40,9
Humanistisk, konstutbildning	Tillväxt	64,2	42,6	37,3
Humanistisk, konstutbildning	Avmattning	78,9	49,9	44,1
Handel och samhällsvetenskaper	Basscenario	45,3	44,4	57,8
Handel och samhällsvetenskaper	Tillväxt	43,4	40,7	50,1
Handel och samhällsvetenskaper	Avmattning	50,4	44,7	62,4
Teknisk utbildning	Basscenario	67,3	71,6	92,6
Teknisk utbildning	Tillväxt	63,8	64,2	78,9
Teknisk utbildning	Avmattning	79,7	69,2	101,8
Hälso- och socialvårdsutbildning	Basscenario	56,8	52,3	53,1
Hälso- och socialvårdsutbildning	Tillväxt	54,9	48,5	48,2
Hälso- och socialvårdsutbildning	Avmattning	62,2	52,0	55,9
Serviceinriktad utbildning	Basscenario	83,3	66,9	69,8
Serviceinriktad utbildning	Tillväxt	80,0	62,1	64,0
Serviceinriktad utbildning	Avmattning	96,7	64,4	73,2
Allmänbildande, okänt, annat	Basscenario	67,4	114,1	168,7
Allmänbildande, okänt, annat	Tillväxt	63,7	93,1	121,8
Allmänbildande, okänt, annat	Avmattning	82,6	101,8	208,5

Förändring i lokalt utbud - efterfrågan (inkl. utexaminerade och flyttning) lägre utb.nivå

Förändring i lokalt utbud - efterfrågan (inkl. utexaminerade och flyttning) högre utb.nivå

Reflektioner

- Försörjningskvoten växer oavsett scenario
- Befolkningstillväxt > arbetskraftstillväxt
- Få tillväxtbranscher
- Åländska utbildningen täcker behoven upp till gymnasienivå
- Inflyttning buffert och säkerhetsventil
- Högutbildade kvinnor efterfrågas
- Rekryteringsbehovet störst inom vård, service och handel

Slutsatser

- Överlag bra balans på arbetsmarknaden
- Tre typer av utbildningspolitiska utmaningar
 - Flexibilitet
 - Strukturanpassning
 - Policysamverkan

www.asub.ax

”Crescat scientia, vita excolatur”